

Στέλιος Ορφανουδάκης

Σύντομο Βιογραφικό

Ο Στέλιος Ορφανουδάκης υπήρξε πρωτοπόρος στην έρευνα και την ανάπτυξη των Τεχνολογιών της Κοινωνίας της Πληροφορίας, με καθοριστική ακαδημαϊκή και επιστημονική προσφορά στην προώθηση και καθιέρωση, σε διεθνές επίπεδο, περιοχών της Πληροφορικής, όπως η υπολογιστική και γνωσιακή όραση, η ρομποτική, η ιατρική πληροφορική, η ιατρική διαγνωστική απεικόνιση, και η ανάλυση και ευφυής διαχείριση εικόνων. Καθοριστική υπήρξε επίσης η συνεισφορά του στον πρωταγωνιστικό ρόλο του ΙΤΕ τόσο στις διεθνείς ερευνητικές προσπάθειες όσο και στην προώθηση της επιστημονικής έρευνας στην Ελλάδα.

Ο Στέλιος Ορφανουδάκης γεννήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1948 στο Ρέθυμνο της Κρήτης. Ήδη από το δημοτικό σχολείο ξεχώρισε για την ευφυΐα του και για τις εξαιρετικές ικανότητες και επιδόσεις του, που τον οδήγησαν πρώτα ως υπότροφο μαθητή στο Κολέγιο Αθηνών, και στη συνέχεια ως υπότροφο φοιτητή στα Πανεπιστήμια Dartmouth και M.I.T. των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, από όπου αποφοίτησε με τις υψηλότερες διακρίσεις. Στις Ηνωμένες Πολιτείες ξεκίνησε και την ακαδημαϊκή και ερευνητική του σταδιοδρομία στο Πανεπιστήμιο Yale, όπου διετέλεσε καθηγητής στα τμήματα Ακτινολογίας και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, ενώ παράλληλα υπήρξε ιδρυτής και διευθυντής του Τμήματος Διαγνωστικής Απεικόνισης της Ιατρικής Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου.

Στα μέσα της δεκαετίας του '80 επέστρεψε στην Ελλάδα - στη γενέτειρά του την Κρήτη, όπου εξελέγη Καθηγητής του νεοϊδρυθέντος Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης και απετέλεσε έναν από τους θεμελιωτές του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ.

Η επιστημονική διορατικότητά του τον οδήγησε πριν είκοσι χρόνια να θέσει τις βάσεις για νέους πρωτοποριακούς τομείς έρευνας, που υλοποίησε στο Ινστιτούτο Πληροφορικής του ΙΤΕ, όπου, το 1985, θεμελίωσε το Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής και Τηλεματικών Εφαρμογών στην Υγεία. Η βαθιά πεποίθησή του ότι η Υγεία αποτελεί το κατ' εξοχήν πεδίο όπου η τεχνολογία της Πληροφορικής μπορεί να δείξει το κοινωνικό της πρόσωπο, τον ενέπνευσε να δημιουργήσει ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματά του, το HYGElAnet, ένα ολοκληρωμένο Δίκτυο Υπηρεσιών Υγείας, καθιστώντας την Κρήτη πρότυπο χώρο Τηλεματικών Εφαρμογών. Η προσπάθεια αυτή έχει σήμερα αναγνωριστεί διεθνώς και το HYGElAnet βραβεύτηκε το 2003 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επίσης το 1985 στο Ινστιτούτο Πληροφορικής του ΙΤΕ ο Στέλιος Ορφανουδάκης θεμελίωσε το Εργαστήριο Υπολογιστικής Όρασης και Ρομποτικής, με μακροπρόθεσμο στόχο τη δημιουργία υπολογιστικών συστημάτων ικανών να κατανοούν το περιβάλλον τους μέσω της ανάλυσης αισθητηριακών δεδομένων και να επιδεικνύουν ευφυή συμπεριφορά. Πολλά πρωτοποριακά ρομποτικά συστήματα αναπτύχθηκαν στο Ινστιτούτο Πληροφορικής του ΙΤΕ υπό την καθοδήγησή του.

Το επιστημονικό έργο του Στέλιου Ορφανουδάκη έχει καταγραφεί σε πολύ μεγάλο αριθμό συγγραμμάτων και επιστημονικών δημοσιεύσεων σε διεθνές επίπεδο.

Για μία δεκαετία, από το 1994 έως το 2004, ο Στέλιος Ορφανουδάκης ήταν Διευθυντής του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ, το οποίο οδήγησε σε κορυφαία θέση ερευνητικής αριστείας και σε ρόλο πρωτοπόρου αρωγού στην υιοθέτηση και εφαρμογή των Τεχνολογιών της Κοινωνίας της Πληροφορίας στην Ελλάδα και διεθνώς. Με δική του πρωτοβουλία ιδρύθηκε το 1995 η FORTHnet A.E., εταιρεία τεχνοβλαστός του Ινστιτούτου, που είναι σήμερα μία από τις δυναμικότερα αναπτυσσόμενες ελληνικές εταιρείες στο χώρο των τηλεπικοινωνιών και του Internet στην Ελλάδα.

Ένθετος υποστηρικτής της διεπιστημονικής έρευνας και της διεθνούς ερευνητικής συνεργασίας, ο Στέλιος Ορφανουδάκης ξεκίνησε το ερευνητικό πρόγραμμα του Ινστιτούτου Πληροφορικής στη Βιοϊατρική Πληροφορική, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του ΙΤΕ. Επίσης, προώθησε την ενεργό συμμετοχή του ΙΤΕ σε πολλές Ευρωπαϊκές και διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως η Ευρωπαϊκή Ερευνητική Κοινοπραξία για την Πληροφορική και τα Μαθηματικά (ERCIM), της οποίας διετέλεσε πρόεδρος το έτος 2004, και η Κοινοπραξία του Παγκόσμιου Ιστού (W3C). Συμμετείχε σε πληθώρα πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και διατέλεσε ενεργό μέλος, μεταξύ άλλων, της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Έρευνας, και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.

Τον Ιανουάριο του 2004 εξελέγη Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΤΕ. Αναγνωρίστηκαν έτσι η διεθνούς εμβέλειας παρουσία του στην έρευνα και την τεχνολογία της Πληροφορικής, η διοικητική του ικανότητα και πείρα, η πολύχρονη παρουσία και αφοσίωσή του στο ΙΤΕ, και η βαθιά εκτίμηση όλων των μελών της οικογένειας του ΙΤΕ προς το πρόσωπό του και το έργο του.

Ο Στέλιος Ορφανουδάκης ήταν μια ιδιαίτερα αγαπητή, ζεστή, ευγενής και ανθρώπινη προσωπικότητα, και έχαιρε το σεβασμό και την αγάπη όλων των συνεργατών του. Με τον ενθουσιασμό και οραματισμό του για την έρευνα και την καινοτομία, και την μεγάλη ικανότητα του επικοινωνίας, δημιούργησε, ενέπνευσε, ενθάρρυνε και υποστήριξε γενιές νέων επιστημόνων, και προσέελκυσε στο ΙΤΕ πολλούς νέους Έλληνες ερευνητές από το εξωτερικό.

Με τον πρόωπο θάνατο του Στέλιου Ορφανουδάκη, το ΙΤΕ χάνει έναν από τους πρωτεργάτες των είκοσι δύο χρόνων της ιστορίας του, και η Ελλάδα έναν από τους σημαντικότερους

πρωταγωνιστές στον αγώνα για την αναβάθμιση της έρευνας και την προώθηση της τεχνολογίας στη χώρα μας. Η συνέχιση του έργου του και η προσπάθεια για την πραγματοποίηση των οραμάτων του αποτελεί ταυτόχρονα βαριά κληρονομιά, ηθικό χρέος και συνεχή πρόκληση για το ΙΤΕ.